

JAARVERSLAG EN -REKENING 2016

NIJKLEASTER JORWERT

JUNI 2016

Nijkleaster

INHOUDSOPGAVE

0. Voorwoord	
voorzitter Henk Kroes	5
1. Missie en Visie	7
2. Ontstaangeschiedenis	8
3. De organisatie van Nijkleaster	9
4. De vaste activiteiten van Nijkleaster	12
5. De activiteiten in 2016	14
6. De toekomst van Nijkleaster	18
7. Nijkleaster in de pers	19
8. Jaarrekening 2016	22
Bijlage: Programma's op maat	26

Henk Kroes - voorzitter bestuur Stifting Nijkleaster

VOORWOORD

Ruim vier jaar is Nijkleaster een plek van stilte, bezinning en verbinding. De tiid haldt gjin skoft. Vele duizenden mensen hebben meegezongen, gewandeld, in stilte gezeten, hun levens gedeeld in de kerk en in de kroeg. Meer mensen dan we in 2012 ooit hadden kunnen vermoeden. We genieten er iedere dag volop van.

Als je bij Nijkleaster bent gebeurt er iets bijzonders met je, zeggen veel mensen tegen mij. Dat ervaar ik zelf ook. Mensen ervaren het als een plek waar ze zichzelf kunnen zijn, tot rust mogen komen, met hun levens- en geloofsvragen bezig kunnen zijn.

Dat dit allemaal mag plaatsvinden is voor een groot deel te danken aan al die vrijwilligers die bij Nijkleaster actief zijn. Met organiseren, ontvangen, koffiezetten, een dienst leiden, schoonmaken, de boekhouding doen, het Nijkleaster Pinkster Paad organiseren, enzovoorts. Het is een voorrecht omdat allemaal van dichtbij te mogen meemaken. Het voorwoord in dit Jaarverslag gebruik ik graag om al die vrijwilligers te bedanken voor hun ongelooflijke inzet: tige tank!

Henk Kroes, voorzitter Stifting Nijkleaster

LEER MIJ LANGZAMER TE LOPEN

Leer mij langzamer te lopen, Heer.
Geef mij te midden van de verwarringen van de dag
de rust van de eeuwige bergen.
Breng het haastige slaan van mijn hart tot rust
doordat het stil wordt in mijn ziel.
Laat mijn versnelde pas vertragen
met het oog op de ruimte van de eeuwigheid.
Leer mij de kunst van het vrije ogenblik.

Leer me langzamer te lopen,
om een bloem te zien,
een paar woorden te wisselen met een vriend,
een hond te aaien,
een paar zinnen in een boek te lezen.
Leer mij langzamer te leven, Heer
en geef me de wens
diep in de eeuwige grond te wortelen,
opdat ik groei naar mijn ware bestemming

(Anselm Grün, Mijn Gebedenboek (2011), 78)

1 MISSIE EN VISIE

Stifting Nijkleaster wil een nieuw klooster (nij kleaster) vormen in het dorp Jorwert. De doelstelling is om een plek te creëren waar mensen zich in alle rust kunnen terugtrekken om zich te bezinnen en om op adem te komen. Tegelijkertijd is het een plaats waar mensen elkaar ontmoeten in liturgie en gesprek, stilte en wandeling, plezier en recreatie.

Zo wordt in 'Nijkleaster' gezocht naar nieuwe wegen voor het evangelie en er wordt een aandeel geleverd aan persoonlijke, kerkelijke en maatschappelijke vernieuwing.

Nijkleaster wil als open klooster gastvrijheid bieden aan mannen en vrouwen van diverse kerken en tradities. Ook aan mensen die geen plaats (meer) kunnen vinden binnen de bestaande kerken, en verder aan elke pelgrim van welke snit dan ook heeft Nijkleaster veel te bieden

2 ONTSTAANS- GESCHIEDENIS

Nijkleaster is ontstaan uit een droom van Sietske Visser en Hinne Wagenaar. De droom was misschien al wel 25 jaar oud. In 1988 werd het echtpaar geraakt door het project Holden Village in de Verenigde Staten. In de loop van 25 jaar ervoeren zij de kracht van gemeenschap en ook de behoefte in de (protestantse) wereld aan plekken van gemeenschap: van liturgie en ontmoeting, van inkeer en gebed, van werk en plezier, van creativiteit en studie.

Na terugkeer in Fryslân werd het plan serieus opgepakt, samen met een groot aantal enthousiaste betrokkenen. In 2009 ontstond de Stifting Nijkleaster officieel per notariële akte. Er ontstonden contacten met de Protestantse gemeente Westerwert (in de dorpen Bears, Jellum, Jorwert en Weidum) in 2010.

In 2011 toonde de afdeling Missionair Werk (van de Protestantse Kerk in Nederland) ook belangstelling om samen te werken en te komen tot een pioniersplek Nijkleaster. Vanaf 1 juli 2012 werken de drie partijen samen om gestalte te geven aan een nieuw klooster van stilte en rust op het Friese platteland.

Op 28 oktober 2012 was de officiële opening van Nijkleaster, in een meer dan afgeladen kerk in Jorwert. Sindsdien draaien de activiteiten volop.

3 DE ORGANISATIE VAN NIJKLEASTER

Het werk van Nijkleaster wordt ondersteund door verschillende bestuursorganen:

1. Het bestuur van Stifting Nijkleaster
2. De kleaster-ried
3. Het Overlegorgaan Pioniersplek Nijkleaster (OPN)

Ad 1.

Het bestuur van Nijkleaster heeft in 2016 afscheid genomen van bestuurslid J. Vlagsma.

Per 31 december 2016 bestond het bestuur van Nijkleaster uit de volgende personen:

Naam	Functie
Henk Kroes	Voorzitter
Corry Tigchelaar	Secretaris
Bert Hummelen	Penningmeester
Wiep Koehoorn	Tweede voorzitter
Sietske Visser	Lid
Jan Henk Hamoen	Lid

Pionierspredikant Hinne Wagenaar en medewerker communicatie Gerko Last zijn vaste adviseurs van het bestuur.

In het bestuur kwamen in 2016, in willekeurige volgorde, onder meer de volgende onderwerpen aan de orde:

- De plannen voor een nieuw kloostergebouw in Jorwert of nabije omgeving
- Fondsenwerving
- De jaarcijfers over 2015
- De taakverdeling binnen het bestuur
- De bijzondere band met enkele kunstenaars, onder wie Jentsje Popma

Het bestuur van Nijkleaster kwam in 2016 negen keer samen. Er werd ook een jaarlijkse zelfevaluatie gehouden, waarbij het bestuur het eigen functioneren en het functioneren van de individuele bestuursleden evalueerde. Ook werd in die bijeenkomst de samenwerking met de Nijkleaster-medewerkers besproken.

Ad 2.

Vanuit de kleaster-ried van Nijkleaster worden alle lopende activiteiten van de stichting georganiseerd. De kleaster-ried vergadert gemiddeld een keer in de drie weken. Ieder lid van de ried heeft een eigen deeltaak. Vanuit de kleaster-ried worden contacten onderhouden met de tientallen vrijwilligers die betrokken zijn bij Nijkleaster.

Per 31 december 2016 bestond de kleaster-ried uit de volgende personen:

Naam	Aandachtsgebied
Hinne Wagenaar	Voorzitter
Jeltje Koopman	Notulist en lid algemene kerkenraad Westerwert
Annet Draaisma	Kleaster-coördinator
Sietske Visser	Programma
Albertsje Spliethoff	Financiële administratie
Teake Posthuma	Vrijwilligers
Akke Berends-Koopmans	Planning
Gerko Last	Communicatie en Fondsenwerving
Saskia Leene	Kleaster-pastor

Ad 3.

Het Overlegorgaan Pioniersplek Nijkleaster bestaat uit vertegenwoordigers van Stifting Nijkleaster, de Protestantse Gemeente Westerwert en de afdeling Missionair Werk van de landelijke Protestantse Kerk. Dit overlegorgaan is met name bedoeld om elkaar te informeren over het reilen en zeilen van Nijkleaster. Het Overlegorgaan vergadert één keer per kwartaal.

Per 1 december 2016 is besloten dit overleg stop te zetten, in verband met de veranderende situatie betreffende de begeleiding van pioniersplekken bij de Protestantse Kerk.

VRIJWILLIGERS

Een groot (en groeiend!) aantal vrijwilligers is actief bij Nijkleaster. Zonder hen zouden alle activiteiten niet kunnen plaatsvinden. Vrijwilligers zijn betrokken als kleaster-kracht op woensdag en zaterdag, tijdens de programma's op maat en bij het Nijkleaster Pinkster Paad. Ook zijn enkele voorgangers vrijwillig actief bij het begeleiden van groepen.

BESTUUR EN KLEASTERRIED NAAR MAARSSSEN

In september zijn het bestuur en de kleaster ried gezamenlijk naar De Spil in Maarssen gegaan om daar kennis te maken met het kloosterleven en samen na te denken over de toekomst van Nijkleaster. Daarnaast was er ook tijd voor ontspanning en verdere kennismaking met elkaar.

KLEASTER-ADMINISTRATEUR

Soms zoeken we heel bewust naar specifieke vrijwilligers om bepaalde taken op zich te nemen. Zo werd in 2015 Annet Draaisma aangesteld als kleaster-coördinator. In het afgelopen jaar zochten we naar een kleaster-administrateur die de boekhouding van Nijkleaster zou kunnen oppakken samen met Albertsje Spliethoff. Nijkleaster is blij dat in deze functie Aline Evenhuis uit Easterein benoemd is. Zij werd officieel welkom geheten in Nijkleaster tijdens de nieuwjaarsbijeenkomst op 15 januari 2017.

NIEUWE KLEASTER-PASTOR: SASKIA LEENE

In de zomer van 2016 werd Saskia Leene uit Sneek na een sollicitatieprocedure aangesteld als kleaster-pastor van Nijkleaster, naast pionier Hinne Wagenaar. Leene is benoemd voor een periode van drie jaar. Zij stelde zichzelf op onze website voor aan de bezoekers van Nijkleaster. Die tekst nemen we graag over in dit Jaarverslag.

GELUKSVOGEL...

Een geluksvogel voel ik me, nu ik ga werken als kleaster-pastor in Nijkleaster. Het afgelopen jaar was ik er al vrijwilliger en ik heb Nijkleaster leren kennen als een weldadige plek. Het rustige ritme schept ruimte om tot jezelf te komen en om elkaar te ontmoeten. Ruimte ook om stil te staan bij God (of hoe je de bron waaruit je leeft zou noemen). Misschien wordt dat straks wel mijn belangrijkste taak als kleaster-pastor: om te helpen die ruimte te bewaren, waarin ieder zich welkom mag weten.

Ik heb eerder gewerkt als geestelijk verzorger in Leeuwarden en korte tijd als predikant in de Slachsang. De afgelopen jaren ben ik opgeleid tot geestelijk begeleider bij de Karmelieten (een katholieke kloosterorde) in Nijmegen, in samenwerking met de Protestantse Theologische Universiteit. Sindsdien geef ik geestelijke begeleiding aan mensen die aandacht willen geven aan de binnenkant van hun levensweg.

Met mijn man en onze drie opgroeiende jongens woon ik in Sneek. Friese wortels heb ik niet, maar als meisje van een jaar of twaalf logeerde ik met mijn ouders en zussen in ... Jorwert. We mochten met oud en nieuw de klok luiden, voor mij, opgroeiend in een forenzendorp in de buurt van Amsterdam, een onvergetelijke ervaring.

4 DE VASTE ACTIVITEITEN VAN NIJKLEASTER

Nijkleaster heeft als ambitie om een ‘klooster nieuwe stijl’ te zijn waar mensen uit een veelheid aan tradities terecht kunnen voor rust, inspiratie en gemeenschap (stilte, besinning, ferbining). Voorlopig en als start bieden we in Jorwert activiteiten aan van een dagdeel of een dag. In de toekomst hopen we gasten te kunnen begroeten die hier voor korte of langere tijd kunnen blijven om te worden geïnspireerd, op adem te komen, te pelgrimeren en te recreëren.

DE VASTE ACTIVITEITEN VAN NIJKLEASTER ZIJN:

I. IEDERE WOENSDAGOGHTEND:

KLEASTER-OGHTEND MET KLEASTER-KUIER

Onder begeleiding van een voorganger en een kleaster-kracht is er iedere woensdagochtend om 9.30 uur een ochtendgebed in de kerk van Jorwert. Na de koffie/thee wordt gepelgrimeerd rond Jorwert (afstand en duur afhankelijk van de route en het weer). Bij terugkomst delen we onze gaven, concreet uitgedrukt door de eigen meegebrachte lunch. Deze kleaster-ochtend gaat altijd door, ongeacht weersomstandigheden.

De kleaster-ochtend van Nijkleaster heeft een eenvoudig programma:

9.30	Ochtendgebed in de kerk
10.00	Koffie/thee
10.30	Pelgrimeren rond Jorwert
12.00	De lunch wordt gedeeld
12.30	Afsluiting

II. IEDERE 3E WEEKEND ZATERDAG VAN DE MAAND: NIJKLEASTER-DEI

Ieder derde weekend van de maand is er een Nijkleaster weekend. Op de zaterdag is er een kleaster-zaterdag met een wisselend thema. Deze dagen hebben een vast ritme en hebben altijd “stilte, bezinning en verbinding” als grondtoon. Vaak nodigen wij een gast uit om ons (in) te leiden in het thema. Op de aansluitende zondag volgt er een kleaster-zondag voor leden van de gemeente Westerwert en gasten van Nijkleaster. Tijdens deze zondagse viering wordt teruggegrepen op het thema van de kleaster-zaterdag.

III. PROGRAMMA'S OP MAAT

Regelmatig worden we gevraagd voor een ‘programma op maat’. Het gaat om groepen die graag een bijeenkomst willen meemaken bij Nijkleaster. Dat is uiteraard mogelijk, maar wel binnen de grenzen die wij stellen.

In de eerste plaats hechten we aan een vast ritme door de dag. Dat betekent dat we altijd beginnen en/of eindigen met een viering in de kerk. Meestal is een kleaster-kuijer onderdeel van het programma. De lengte/zwaarte hiervan passen we aan aan de mogelijkheden van de gasten. Vaak vragen de groepen ook om een presentatie over Nijkleaster. We proberen de gasten van dienst te zijn zolang het past binnen onze belangrijke trits: stilte, bezinning, verbinding.

Het programma van zo'n dag kan er bijvoorbeeld als volgt uitzien:

- 09.15 Welkom en ontvangst
- 09.30 Ochtendgebed (korte viering) in de kerk
- 10.00 Presentatie over Nijkleaster
(met koffie/thee/kleaster-koek)
- 11.30 Pelgrimeren rond Jorwert
- 13.00 Kleaster-maaltijd (eenvoudig stoere lunch) in dorpsherberg het 'Wapen van Baarderadeel'

IV. NIJKLEASTER PINKSTER PAAD

Tijdens de Pinksterdagen van 2013 werd het eerste Nijkleaster Pinkster Paad (NPP) georganiseerd. Het was een hartverwarmende pelgrimstocht door het Friese land. De evaluatie van de bijna 30 deelnemers was heel positief. Sinds 2014 wordt een ééndaags Pinksterpaad georganiseerd.

Twee routes worden tijdens deze dag aangeboden. Een route van rond de 15-20 kilometer en één van 5-7 kilometer. Zo bieden wij een eenvoudige en een iets meer uitdagende tocht aan op Pinkstermaandag.

Pinkstermaandag is in Fryslân traditioneel de dag dat massaal de Elfstedentocht wordt gefietst en per auto of motor wordt gereden. Nijkleaster biedt temidden van dat 'geweld' een pelgrimstocht aan. De mensen lopen, net als bij de kleaster-kuier, een tocht in 'stilte, bezinning en verbinding'.

In 2016 was het thema: 'Frisse Wind! Frisse Wyn! Pionier Sietske Visser schreef daarover op www.pinksterpaad.nl: '

"Een frisse nieuwe wind kan je leven weer nieuwe energie geven. Wanneer je vast zit en niet weet hoe het verder moet, kan de wind van grote betekenis zijn. De wind door je haar voelen waaien. Maar niet alleen door je haar, ook door je hoofd. Het waait je hoofd leeg, spinsels en nare gedachten kunnen zo weg waaien. Daardoor ontstaat er ruimte voor nieuwe en positieve gedachten en gevoelens. De helende werking van de Heilige Geest, van de Frisse (Fryske) Wyn."

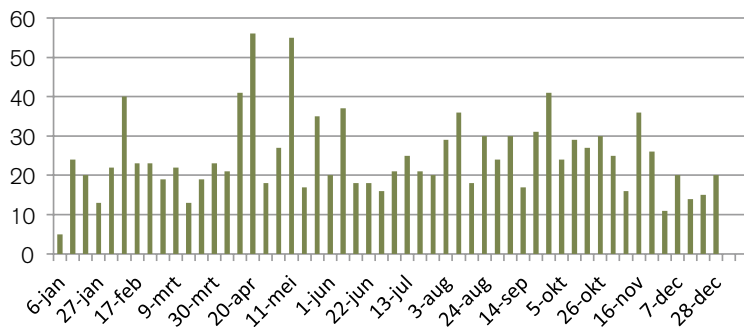
5 DE ACTIVITEITEN IN 2016

KLEASTER-OGHTENDEN

De kleaster-ochtenden worden elke woensdagochtend georganiseerd en gaan altijd door onder het adagium 'Alle weer is Gods weer'. Wij bedoelen daarmee dat het weer en de seizoenen bijdragen aan onze pelgrimstocht door het leven. Alleen in januari ging vanwege de gladheid één kuier niet door.

De kleaster-ochtenden worden onverminderd goed bezocht met een minimum van 10 deelnemers en uitschieters tot 80 deelnemers op 16 mei 2016. Ideaal voor ons zijn groepen van 20-25 personen. Soms maken we twee groepen wanneer er veel deelnemers zijn. In totaal mochten we in 2016 1280 mensen ontvangen op woensdagochtend.

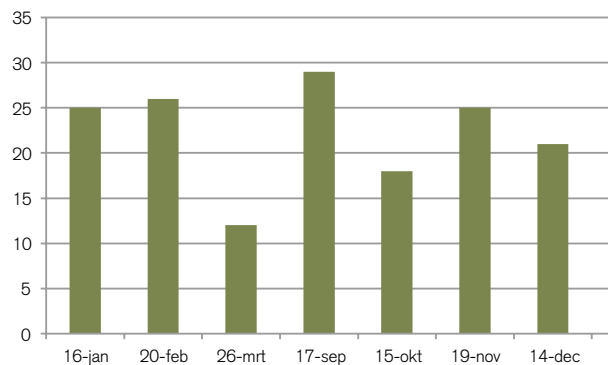
AANTAL BEZOEKERS KLEASTER-KUIER (TOTAAL 1.280)

De kleaster-zaterdagen en zondagen worden eens in de maand georganiseerd, rond de derde zondag van de maand. Bijna

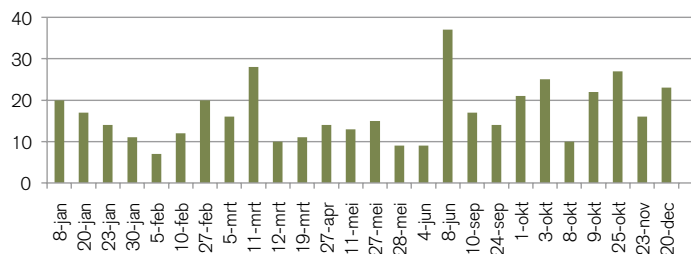
altijd zijn deze dagen volgeboekt. We hebben ontdekt dat 25 deelnemers het ideale maximum vormt. De thema's van 2016 waren onder meer: 'Zingen bij Nijkleaster', 'Psalmen om mee te leven', 'Benedictijnse spiritualiteit' en 'Je eigen huis van stilte'. In totaal mochten we in 2016 158 mensen ontvangen, exclusief de ongeveer 150 mensen die aanwezig waren op de Jaardag van Nijkleaster. Het aantal kleaster-zaterdagen lag in 2016 lager omdat de kerk in het voorjaar bezet was door de uitvoering van het toneelstuk 'Skúlje yn Jorwert'.

AANTAL BEZOEKERS KLEASTER-ZATERDAGEN (TOTAAL 158)

Op de aansluitende zondag staat de viering in het teken van het thema van dat weekeinde. De aanwezigen zijn gemeenteleden van Westerwert, gasten van Nijkleaster en deelnemers van de zaterdag. De opkomst op de zondagen is meestal bescheiden: tussen de 30-50 kerkgangers.

AANTAL BEZOEKERS PROGRAMMA'S OP MAAT (TOTAAL 509)

TEAM VOORGANGERS

Er zijn in 2016 weer veel programma's op maat georganiseerd. In totaal mochten we tijdens deze programma's 509 mensen ontvangen. Voor de woensdagen en de programma's op maat zijn er, naast Hinne Wagenaar en kleaster-pastor Saskia Leene, een groep gastvoorgangers beschikbaar: ds. Tienieke van Lindenhuisen, pastor Tineke Bosma, ds. René de Vries, ds. Tytsje Hibma, ds. Jurjen Hilverda, ds. Sytze Ypma, ds. Tjitske Hiemstra, ds. Reinier Nummerdor, pastor Anja Bakker en ds. Mirjam Hulzebos. We zijn blij met deze geweldige mensen. In 2016 moesten pastor Anja Bakker en ds. René de Vries hun werkzaamheden staken door drukte met ander werk. In 2016 zijn er drie nieuwe pastores bijgekomen: Jelle Waringa, Geartje van der Meer en Willemien Keuning.

TEAM MUZIEK

Voor de muziek is er ook een prachtig team van vier musici: Hindrik van der Meer, Albert Minnema, Geart van der Heide en Hille Eppinga.

Stagiair Jelle Waringa is in de zomer van 2015 bij Nijkleaster gekomen. Hij besloot ook in 2016 in Jorwert te blijven om ervaring op te doen bij een pioniersplek.

Naast de reguliere Programma's op maat waren er in 2016 een aantal bijzondere bijeenkomsten:

VASTEN EN VIEREN

In de vastentijd - de veertigdagentijd voor Pasen - stonden we in Nijkleaster stil bij "vasten en vieren". We begonnen op woensdag 10 februari bij Nijkleaster met de Kleaster-ochtendviering die in het teken van Aswoensdag stond. Daarnaast was er iedere donderdagavond (18 en 25 februari, 3, 10, 17 en 24 maart) een viering en een maaltijd.

JENTSJE POPMA

Nijkleaster hield op 28, 29 en 30 oktober een bijzondere tentoonstelling over het werk van de Leeuwarder kunstenaar Jentsje Popma. Aanleiding was het feit dat Popma afgelopen 30 september 95 jaar is geworden. Een eerbetoon aan een creatief en zeer veelzijdig kunstenaar, aan wie we veel kunstzinnige sporen te danken hebben.

Jentsje Popma schonk anderhalf jaar geleden zijn atelier aan de Potmargewal in Leeuwarden aan Stifting Nijkleaster, inclusief alle daarin aanwezige werken. Hij gaf het bestuur de opdracht mee om dat werk te gelde te maken en zo het visioen van de stichting, een 'Nij Kleaster' mogelijk te maken.

Bestuurslid Jan Henk Hamoen: „De inventaris van het atelier maakte ons al direct duidelijk dat Jentsje Popma een zeer veelzijdig kunstenaar is. We troffen een grote collectie werken aan. Vele schilderijen: landschappen en portretten. Maar ook glas-in-lood werken, koppen van keramiek, tekeningen, reliëfs. Toen ik me verder in zijn werk ging verdiepen ontdekte ik dat op vele plaatsen in de provincie en daarbuiten werk van hem aanwezig is. Op muren van banken en scholen is

beeldhouwwerk van hem te vinden. Glas-in-lood ramen in diverse scholen en openbare gebouwen. Het beeld van Anne Vondeling in Leeuwarden, het beeld van Peter Stuyvesant in Wolvega, de buste van Anne Vondeling in het gebouw van de Tweede Kamer - om maar een paar voorbeelden te noemen. Hij heeft op vele plaatsen zijn kunstzinnige sporen nagelaten.’

JAARDAG

Het is een goede traditie bij Nijkleaster: de Jaardag. Een bijeenkomst waar iedereen welkom is om samen met ons stilte, bezinning en verbinding te vieren. Een middag ook vol activiteiten, passend bij onze droom.

Ook dit jaar was de Jaardag weer drukbezocht, en werd er volop gezongen en gewandeld. De Jaardag is bedoeld voor iedereen die zich verbonden voelt met of kennis wil maken met Nijkleaster. Van heinde en verre waren de mensen gekomen om in Nijkleaster gastvrij te worden ontvangen in de kloostergemeenschap. Henk Kroes en Hinne Wagenaar vertelden in de bovenzaal van dorpsherberg Het Wapen van Baarderadeel over de toekomst van Nijkleaster. Jan Henk Hamoen gaf een presentatie over het werk van Jentsje Popma. Nijkleaster-pastor Saskia Leene ging met een wandelgroep het veld in voor een meditatieve Loften-kuier. In de kerkzaal werd gezongen onder leiding van Hindrik van der Meer.

Na de workshops was er een bijzondere afsluitende viering, onder leiding van pionierspredikant Hinne Wagenaar en de nieuwe kleaster-pastor Saskia Leene, die tijdens deze dienst officieel werd verbonden aan Nijkleaster.

COMENIUS-LEERLINGEN BIJ NIJCLEASTER

In de week van 7-11 november zijn 10 klassen (Havo 5 en VWO 6) van scholengemeenschap Comenius uit Leeuwarden op bezoek geweest bij Nijkleaster. Het thema spiritualiteit en duurzaamheid stond op het programma.

Na een introductie in de voorkerk van Jorwert werd een bezoek gebracht aan het boerenbedrijf van Tjalling en Nina, direct aan de rand van het dorp Jorwert. Zij ‘runnen’ een melkveehouderij op de wijze van agrarisch natuurbeheer met veel aandacht voor weidevogels (foaral ljip, skries, tsjirk en ljurk).

Op het bedrijf werden korte teksten gelezen uit de rede van Native American Chief Seattle en het scheppingsverhaal uit de Bijbel. De afsluiting van de ochtend of middag vond plaats in de kerk van Jorwert (zittend op de duurzame warmtekussens). We luisterden naar Earth Song van Michael Jackson en blowin’ in the wind van Bob Dylan.

Aan het slot maakten we samen een web door elkaar een bol garen toe te werpen onder het noemen van het woord dat we zelf hadden gekozen bij het thema duurzaamheid, schepping en spiritualiteit.

ROC FRIESE POORT

Nijkleaster mocht ook de Raad van Bestuur van ROC Friese Poort welkom heten in Jorwert. Samen met deze mensen werd nagedacht over identiteit en hoe dit vorm kan worden gegeven in het dagelijks leven op dit regionaal opleidingscentrum. Een bijzondere dag, die waarschijnlijk een vervolg krijgt.

SKÛLJE YN JORWERT

In het voorjaar vond in Jorwert de toneeluitvoering plaats van Jan Arentz en Marijke Geertsma: Skûlje yn Jorwert, naar aanleiding van het boek 'Nachtboek van een kerkuil' dat in Jorwert speelt. Dit zorgde er voor dat de kerk een periode iets minder bruikbaar was voor Nijkleaster. Daartegenover stond dat Nijkleaster met de vrijwilligers een avond naar dit toneelstuk is geweest. Een bijzondere ervaring!

VERBOUW VAN DE KERK IN JORWERT

Nijkleaster maakt met veel liefde gebruik van kerk in Jorwert. Sinds de start van Nijkleaster in 2012 is de kerk ook nog aanzienlijk verbeterd. Maar liefst vijf keer zijn er aanzienlijke verbeteringen in de kerk aangebracht, zoals nieuwe toiletten, een nieuwe keuken en de Ferdjipping. Ook zijn de houtdelen in de gewelven gerestaureerd, is er drainage

rondom de kerk aangelegd en zijn de binnenmuren opnieuw bepleisterd. Begin 2017 is een begin gemaakt met de restauratie van het orgel. We zijn de eigenaar van de kerk, de Stichting Alde Fryske Tsjerken, bijzonder dankbaar voor alle inspanningen om de kerk van Jorwert gebruiksvriendelijk te maken.

FREONEN EN STIPERS

Nijkleaster kon ook dit jaar weer rekenen op de trouwe steun van onze freonen en stipers: mensen uit heel Nederland die het werk van Nijkleaster zo belangrijk vinden dat ze het ook financieel steunen. We zijn daar bijzonder dankbaar voor. We houden onze stipers en freonen op de hoogte via Facebook en Twitter, de website, onze (digitale) nieuwsbrieven en tijdens de Jaardag.

Frieshe Dagblad, 06 april 2016, pagina 36.

Nachtboek van een kerkuil

De Jorwerter jaren van dominee Bas van Gelder

Bas van Gelder (1909, IJsselmonde-1993, Borculo) studeert in september 1940 in Leiden af als theoloog. Nog datzelfde jaar kan hij kiezen uit twee gemeenten: het Zeeuwse, nabij gelegen Ouwkerk of de Nederlands-Hervormde gemeente in het verre, onbekende Jorwert. Hij kiest voor Fryslân en verhuist met zijn vrouw en drie kinderen in de herfst van 1940 naar de pastorie-woning in het Friese dorp. De impact van de oorlog is hier dan nog nauwelijks merkbaar. Dat verandert naarmate de maanden

vorderen. Van Gelder raakt bij verzetswerk betrokken. Hij neemt onder meer een onderduiker in huis en helpt mee illegale bladen te verspreiden. Als zijn hachje niet meer veilig is, duikt hij in 1944 onder op de zolder van 'zijn' Redbadtsjerke. In de oudejaarsnacht van dat jaar wordt Van Gelder opgepakt en overgebracht naar de gevangenis in Leeuwarden. In maart 1945 komt hij wegens gebrek aan bewijs vrij. Tot de bevrijding bivaakert hij opnieuw in de Redbadtsjerke. In november 1945

verlaat hij Jorwert en wordt predikant in Winterswijk. Hier richt hij zich ook meer op het pastorale werk, waar zijn hart ligt. Hij scheidt hier van zijn eerste vrouw en hertrouwt later. Ook werkt hij hier zijn dagboekantekeningen uit. Dat leidt in 1990 tot *Nachtboek van een kerkuil* dat hij in manuscriptvorm en in eigen beheer uitgeeft. In 1993 overlijdt Bas van Gelder. Hoe belangrijk de vijf jaren in Jorwert voor hem geweest zijn en hoezeer hij het dorp in zijn hart heeft gesloten, blijkt uit zijn wens dat Jorwert

zijn laatste rustplaats moet worden. Hij ligt begraven aan de zuidkant van de kerk, tezamen met zijn tweede vrouw Johanna Bijvoets. In 2014 wordt *Nachtboek van een kerkuil* op initiatief van dominee Hinne Wagenaar van PKN-gemeente Westerwert en dorpsbelang Jorwert opnieuw uitgegeven, dit keer in een herziene publiëksuitgave. Een jaar later volgen twee herdrukken.

•••••
• Nachtboek van een kerkuil; Bas van Gelder, Friese Pers Boekerij, 24,95 euro

6 DE TOEKOMST VAN NIJKLEASTER

Het jaar 2016 heeft voor wat betreft het bestuur van Nijkleaster voor een groot deel in het teken gestaan van het nadenken over een nieuwe kleaster-locatie. De huidige activiteiten vanuit de Sint Radboudkerk zijn een aanloop naar een toekomstige situatie, waarin we vanuit een eigen pand 'stille, bezinning en verbinding' willen aanbieden.

In 2015 is gebleken dat de plannen om het toekomstige kloosterpand te vestigen in de 'Casteleinpleats' aan de Sluytermanwei in Jorwert (op een steenworp afstand van de kerk) voorlopig onhaalbaar zijn. De plannen hiervoor stuitten op tegenstand bij enkele inwoners van Jorwert. Het leek het bestuur daarom beter om op zoek te gaan naar een alternatieve locatie.

In 2016 deed zich de mogelijkheid voor om een alternatieve locatie te onderzoeken in de nabijheid van Jorwert. Daar is, in samenwerking met een architect en een landschapsarchitect, uitgebreid onderzoek naar gedaan. Ook is het bestuur bezig geweest met de toekomstige exploitatie van het kleastergebouw. Daarnaast zijn de plannen uitgebreid besproken met de protestantse gemeente Westerwert.

In het verslagjaar zijn geen definitieve beslissingen genomen over de locatie. De hoop is dat in 2017 hier meer duidelijkheid over komt en de fondsenwerving kan beginnen om een pand aan te kopen, te verbouwen en in te richten als kloosterpand.

De bedoeling is dat er een kloostergebouw komt waar een groep vaste bewoners komt en gasten worden ontvangen. In het afgelopen jaar is een groep mensen gevormd die met elkaar nadent óf en zo ja hoe zij de vaste bewoners van Nijkleaster willen worden. Deze bewonersgroep neemt ruim de tijd om dit te verkennen. Het bestuur van Nijkleaster blijft door een vaste afgevaardigde op de hoogte van deze gesprekken.

7 NIJKLEASTER IN DE PERS

Nijkleaster kan al vanaf het begin rekenen op een positieve aandacht van de regionale én landelijke pers. Ook in 2016 was dit het geval, terwijl we wel zien dat de aandacht iets afneemt. Dat is logisch, omdat het 'nieuwe' er voor de pers bij Nijkleaster vanaf is.

Er was aandacht in de kranten, in tijdschriften, op radio en op de televisie, onder meer voor de (inmiddels achterhaalde) plannen om een klooster te vestigen binnen de dorpskom van Jorwert. Daarnaast was er aandacht voor het programma 'Vasten en vieren' en voor de bijzondere expositie over kunstenaar Jentsje Popma.

Op 18 februari werd in Zwolle onder het thema: 'Monastiek: anders Missionair!?' de inspiratiebijeenkomst 'Monastiek in de gemeente gehouden'. Hinne Wagenaar hield 's middags een workshop over 'monastiek pionieren' (samen met Egbert van der Stouw van De Spil te Maarssen). De tekst hiervan is op de volgende pagina's terug te lezen.

DAT WIJSHEID ONS HART VERVULT...

Hinne Wagenaar (pionier predikant voor Nijkleaster)

Een nieuw jaar. De oudejaarspsalm geeft ons de woorden mee 'dat wijsheid ons hart vervult' (Psalm 90:12) In de Statenvertaling van de Bijbel klinkt het zo: 'dat wij een wijs hart bekomen'. Maar hoe 'bekomen' wij een wijs hart? De rol van de kerk bij het zoeken naar antwoorden op deze vraag is marginaal, ook in de context van het Friese platteland. Wij merken weliswaar dat de behoefte aan een plek voor 'stilte, bezinning en verbinding' juist heel groot is. Nijkleaster probeert een plek te bieden aan mensen die zoeken om een wijs hart te bekomen. Een nieuw klooster midden op het platteland, waar we rust en ruimte bieden aan moderne pelgrims.

Misschien dat 'de Wijzen' ons kunnen helpen? Wij lezen het verhaal van de wijzen op de kleaster-ochtend van woensdag 6 januari: Driekoningen. Wijzen (of magiërs) kwamen uit het oosten. Nee, geen drie koningen. Drie noch koningen, maar wijzen. Zij zagen een ster en zijn op weg gegaan. Zij zagen een ster, anderen niet. Zij, de 'outsiders', zagen de ster terwijl de insiders in Jeruzalem die niet zagen. De ster laat zich niet zomaar zien. Het is geen vanzelfsprekendheid. Er gaat ons niet zomaar een licht op.

In de praktijk van ons pionierswerk bij Nijkleaster ontmoeten wij veel mensen die onderweg zijn, op zoek naar een ster

die hen kan voorgaan in hun leven. De mensen die nauwer betrokken zijn bij Nijkleaster trouwens ook. We ontvangen veel mensen 'mei de siel ûnder de earm' (met de ziel onder hun arm). Zoekend om aanraking en inspiratie. Zoekend om licht te mogen ontvangen, in het volle licht te mogen staan. Hopend dat hen een licht zal opgaan. Velen zijn ergens onderweg in hun leven zoekgeraakt en gaan gebukt aan een tekort aan inspiratie en 'geraaktheid'. Zin en doel van het leven zijn verduisterd. Dat doet ons soms pijn, maar we verheugen ons over het goede nieuws, namelijk dat velen wél zoekende zijn en wél op weg zijn gegaan. Een eerste belangrijke stap!

Eenmaal onderweg, zoals de wijzen, is het nog geen uitgemaakte zaak. De wijzen waren in eerste instantie zo wijs nog niet. Want ze gingen naar het centrum van de macht in Jeruzalem, naar Herodus. Daar was niets te vinden dan angst en leugen. Of toch? Zelfs daar konden ze een aanwijzing vinden. Ook van een misser of tegenslag onderweg valt te leren. Ze moesten hun weg aanpassen en de ster opnieuw volgen. Het licht laat zich niet licht vinden. Maar ze laten zich niet afleiden en gaan verder op weg. De ster blijft stil staan boven de plaats waar het Kind was. En ze bewezen het Kind eer met kostbaarheden, die weinig te raden overlaten. Hier vinden ze, tegen alle verwachting in, de grote koning (goud), priester

(wierook) en profeet (mirre). Dit Kind belichaamt alles wat je nodig hebt om wijs te worden.

Is hun zoektocht daarmee afgerond? Ha, dat zouden we misschien wel willen! Maar nu begint er een nieuwe fase van onderweg zijn. De wijzen kunnen immers niet terugkeren op hun schreden. Als je eenmaal door de knieën bent gegaan voor dit kind, voor deze wijsheid, dan is er geen weg terug. Dan kun je onmogelijks terug langs de centra van de macht. Dan moet je opnieuw bijsturen. Dat moet je opnieuw een weg zoeken: 'ze reisden via een andere route terug naar hun eigen land'. Ze hebben dan een enorme pelgrimsroute afgelegd en komen als nieuwe mensen terug in hun eigen land. Want ze hebben de ster gevolgd, ze zijn door de knieën gegaan en zijn 'verlicht' geworden. Om dat licht vervolgens altijd mee te dragen in hun leven.

'Dat wij een wijs hart bekomen'. Bij Nijkleaster bieden wij onze gasten, en onszelf, de ruimte om te zoeken naar een wijs hart. Op woensdag 'Driekoningen' staan we in het ochtendgebed stil bij de weg van de wijzen. En buiten onderweg tijdens de kleasterkuier zoeken we in 'stilte, bezinning en verbinding' onze eigen weg. Als wijzen die nog niet zo wijs zijn. En wie weet, gaat er ons onderweg een licht op.

8 JAARREKENING 2016

ADMINISTRATIE

De financiële administratie wordt in eigen beheer gevoerd, met behulp van het digitale boekhoud-pakket Snelstart.

STICHTINGSACTIVITEITEN

Wij presenteren u hier het verslag van 2016, het vierde volle jaar van Nijkleaster sinds de oprichting in oktober 2012. Sinds die datum dragen de kerkelijke gemeente Westerwert, de stichting Nijkleaster en de afdeling Missionair Werk van de landelijke Protestantse kerk in Nederland deze pioniersplek.

In deze jaren is Nijkleaster als plek van 'stilte, bezinning en verbinding' een bekende naam geworden, zeker als het gaat om de wereld van kerk en spiritualiteit. De activiteiten worden goed bezocht en de respons van de deelnemers blijft enorm. Het project wordt met energie gedragen door de deelnemende partners. Maar vooral de vrijwillige voorgangers, musici, de kleaster-krachten, de bestuursleden en de leden van de kleaster-ried zijn van onschatbare waarde.

Naast de ervaarbare en zichtbare activiteiten wordt er achter de schermen hard gewerkt aan de toekomst van Nijkleaster. De pioniersplek wil uiteindelijk functioneren in de drieslag 'Kerk, Kroeg en Klooster'. De eerst twee K's zijn in het centrum van Jorwert te vinden en worden veelvuldig 'gebruikt'. Naar een plek

voor de derde 'K', het klooster, wordt gezocht. Wij hopen de toekomst van die 'K' in de nabije jaren te verplaatsen van achter de schermen naar de voorgrond.

Voor een overzicht van de activiteiten die in 2016 hebben plaatsgevonden, verwijzen wij naar het inhoudelijke jaarverslag van Stifting Nijkleaster over 2016.

SAMENSTELLING BESTUUR

Het bestuur bestond per 31 december 2016 uit de volgende personen:

Henk Kroes	Voorzitter
Corry Tichelaar	Secretaris
Bert Hummelen	Penningmeester
Sietske Visser	
Wiep Koehoorn	
Jan Henk Hamoen	

VASTSTELLING JAARREKENING

Ingevolge de statuten dient het bestuur de jaarrekening vast te stellen.

Vooruitlopend op de vaststelling van de jaarrekening 2016 werd het batig saldo over 2016 toegevoegd aan het stichtingskapitaal.

BALANS PER 31 DECEMBER 2016 (NA RESULTAATBESTEMMING)

	31 dec 2016	31 dec 2015
VASTE ACTIVA		
Voorraad	€ 372	€ 393
VLOTTENDE ACTIVA		
Vorderingen		
Debiteuren	€ 4.105	€ 137
Overige vorderingen en overlopende activa	€ - 1.559	€ 5.014
Liquide middelen	€ 348.380	€ 229.407
	€ 354.416	€ 234.951
PASSIVA		
Eigen vermogen		
Continuïteitsreserve	€ 35.708	€ 27.760
Bestemmingsreserve Kleastergebouw	€ - 274.000	€ - 204.000
	€ 309.708	€ 231.762
Overlopende passiva	€ 938	€ 3.191
Crediteuren	€ - 11.851	
Fonds NN	€ - 31.919	
	€ 354.416	€ 234.951

WINST-EN-VERLIESREKENING OVER 2016

	2016	2015
BATEN		
Baten eigen organisatie	€ 52.634	€ 51.657
Fondsen voor warmtekussens Stoov		€ - 1.300
Fondsen Algemeen Werk		€ - 500
Opbrengst schenking Jentsje Popma	€ - 45.890	€ - 107.356
Opbrengst actie 'De Ferdjipping'	€ - 6.800	€ - 8.700
Overige baten	€ - 370	€ - 1.111
	€ 105.694	€ 170.624
LASTEN		
Directe wervingskosten	€ 14.414	€ 15.314
Uitvoeringskosten eigen organisatie	€ - 10.279	€ - 9.554
Vorbereidingskosten Kleastergebouw	€ - 3.055	€ 146
Kosten Stoov warmtekussens		€ 3.872
Kosten schenking Jentsje Popma		€ 6.648
Toevoeging Bestemmingsreserve Kleastergebouw	€ - 70.000	€ - 120.000
	€ 97.745	€ 155.534
	€ 7.946	€ 15.089
Rentebaten		€ - 576
Resultaat	€ 7.946	€ 15.665

BIJLAGE 1

PROGRAMMA'S OP MAAT

DATUM	AANTAL DEELNEMERS	ACTIVITEIT/GROEP
8 januari	20	Protestantse Gemeente Ameland
20 januari	17	Protestantse Gemeente Leeuwarden
23 januari	14	Protestantse Gemeente Zwolle
30 januari	11	Protestantse Gemeente De Legeaen
5 februari	7	Kerk in Actie
10 februari	12	Groep PKN
27 februari	20	Protestantse Gemeente Scharnegoutum
5 maart	16	Protestantse Gemeente Harich/Oudega
11 maart	28	Pelgrimsdag Comenius scholengemeenschap
12 maart	10	Protestantse Gemeente Boksum/Deinum
19 maart	11	Protestantse Gemeente Houten
27 april	14	Lionsclub Leeuwarden
11 mei	13	Protestantse Gemeente Vledder
27 mei	15	Doopsgezinden Fryslân
28 mei	9	Protestantse Gemeente Amsterdam
4 juni	9	Protestantse Gemeente Groningen
8 juni	37	PKN Werkverband Leeuwarden
10 september	17	Protestantse Gemeente Terkaple
24 september	14	Protestantse Gemeente Creil/Espel
1 oktober	21	Protestantse Gemeente Zuidhorn
3 oktober	25	Comenius Pelgrimsdag
8 oktober	10	VT Gorredijk
9 oktober	22	Groep rond Tiny Elzing
25 oktober	27	Leeftocht Hoogeveen
23 november	26	Multi Linguaism group
20 december	23	Docenten Friese Poort

Herv: Kerk

1912

JORWERD

Nijkleaster

**Stifting Nijkleaster
Jorwert**

Ewerwert 5
9023 AV Jorwert

Adres Kerk
Sluytermanwei 4
Jorwert

email: info@nijkleaster.nl

www.nijkleaster.nl